

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

T/9863. számú

törvényjavaslat

**a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek
kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény, valamint a jövedéki adóról és a
jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII.
törvény módosításáról**

Előadó:

**Németh Lászlóné
nemzeti fejlesztési miniszter**

Budapest, 2013. február

2013. évi ... törvény

a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény, valamint a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény módosításáról

1. §

A fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény (a továbbiakban: Dohánytörvény) 3. § 8. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában)

„8. *dohánybolt*: nem mozgó (és részekre bontás nélkül nem is mozgatható), más üzlettől elkülönült, önálló üzlethelyiség, amelyben kizárólag

- a) dohánytermék,
 - b) dohányterméket kiegészítő termék,
 - c) a szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV. törvény Különös Rendelkezések rész I. fejezet 1. és 4. címében szabályozott sorsolós játék és fogadás bonyolításával kapcsolatos termék,
 - d) a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvényben meghatározott szeszes ital,
 - e) a népegészségügyi termékadóról szóló 2011. évi CIII. törvényben meghatározott energiaiital,
 - f) kávé [csomagolt kávé (ideértve az azonnal oldódó kávékivonatot is), vagy helyben is fogyasztható kávéital],
 - g) ásványvíz és üdítőital,
 - h) újság, napilap, folyóirat, periodikus kiadvány,
 - i) jogszabály által meghatározott más termék
- forgalmazható, és amely üzlethelyiség külső felületére tekintve dohánytermék nem látható, csak az üzlethelyiségbe belépve;”

2. §

A Dohánytörvény a következő 13/A. §-sal egészül ki:

„13/A. § (1) Amennyiben az erre jogosult a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység folytatása mellett a dohányboltban az e törvény által megengedett más termékeket is forgalmazni kíván, úgy köteles az erre irányuló szándékát a vámhatóság felé bejelenteni.

(2) A dohánytermék-kiskereskedő az (1) bekezdésben meghatározott termékek forgalmazását a dohányboltban az (1) bekezdés szerinti bejelentést követően kezdheti meg. Amennyiben a dohánytermék-kiskereskedő az (1) bekezdés szerinti bejelentést a 13. §-ban meghatározott engedélyezési eljárás megkezdésekor vagy annak során nyújtja be, úgy az (1) bekezdésben meghatározott termékek forgalmazását a dohányboltban csak az engedély kézhezvételét követően kezdheti meg.

(3) A vámhatóság az (1) bekezdés szerinti bejelentésről értesíti a bejelentés-köteles kereskedelmi tevékenységet folytató kereskedők nyilvántartását vezető kereskedelmi hatóságot.”

3. §

A Dohánytörvény 24. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Azok a kiskereskedők, akik a 2. § hatálybalépését megelőzően dohánytermékek értékesítésére jogosultak voltak, a 2. § hatálybalépését követően dohányterméket a dohánytermék-nagykereskedőktől már nem vásárolhatnak, és a meglévő dohánytermék-készletük értékesítését legfeljebb a 2. § hatálybalépését követő 15 napig folytathatják. A dohánytermék-nagykereskedő köteles az általa értékesített és az e bekezdés rendelkezései miatt a kiskereskedőknél megmaradt – sértetlen csomagolású – dohánytermékeket a kiskereskedő kérelmére 30 napon belül azon az áron visszavásárolni, amelyen a dohánytermék a kiskereskedő részére értékesítésre került.”

4. §

A Dohánytörvény V. Fejezete a következő 24/A. §-sal egészül ki:

„24/A. § (1) A 24. § (4) bekezdése rendelkezéseit nem érintve a 2013. július 1-jét megelőzően kiállított engedély birtokában a dohányboltot 2013. május 1-jét követően 2013. június 30-ig – az e §-ban meghatározott eltéréssel – a kereskedelmi tevékenységre vonatkozó általános szabályok szerint üzemeltetni lehet (a dohánybolt előzetes üzemeltetése).

(2) A dohánybolt előzetes üzemeltetésének megkezdésére azt követően kerülhet sor, ha az engedély jogosultja e szándékát a vámhatóság felé bejelenti, azzal, hogy a 13/A. § (3) bekezdésének a rendelkezését e bejelentésre is alkalmazni kell. A dohánybolt előzetes üzemeltetéséhez a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvényben meghatározott működési engedélyre nincs szükség.

(3) A dohánybolt előzetes üzemeltetése során a dohányboltban csak a 3. § 8. pontjában felsorolt termékek forgalmazására kerülhet sor.”

5. §

A jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény 109. § (6) bekezdése a következő *c)* ponttal egészül ki:

(Mozgóbolt útján)

„*c)* dohányterméket csak a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény (a továbbiakban: Dohánytörvény) 11. § (3) bekezdése alapján, és csak a Dohánytörvény 4. § (2) bekezdésében meghatározott részvénytársaság, vagy e részvénytársaság által külön feljogosított nem jövedéki engedélyes kereskedő útján lehet értékesíteni.”

6. §

- (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
- (2) Az 5. § 2013. július 1-jén lép hatályba.

INDOKOLÁS

Általános indokolás

A fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény (a továbbiakban: Dohánytörvény) részbeni hatálybalépését követően elindult folyamatok, megfogalmazott társadalmi elvárások és igények miatt ismételen felmerült a törvény módosításának szükségessége.

A megfogalmazott kívánalmak elsősorban a dohányboltban értékesíthető termékek körének bővítésére, és a zökkenőmentes átmenet biztosítására irányultak.

A Dohánytörvényt először módosító, a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény módosításáról szóló 2012. évi CCIII. törvény indokolása tartalmazta, hogy a jogalkotó a dohánytermékek beszerezhetőségének korlátozására alkotott törvényével lehetőséget teremtett arra, hogy a fiatalkorúak egészségét veszélyeztető egyéb termékek ellenőrzött forgalmazása is megvalósulhasson.

Ez a törvényjavaslat – hasonló zsinórmérték alapján – a felnőtt fogyasztókat célzó szeszes ital, energiatital és kávé termékek forgalmazásával bővíti a dohányboltban forgalmazható termékek körét. A Dohánytörvény részbeni hatálybalépése óta olyan igény is megfogalmazódott, hogy a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység megfelelő – szerény – mértékű fedezetét a termékkör bővítésével is elő lehessen segíteni. Ezt a célt is szolgálja az, hogy a javaslat az újság, valamint az ásványvíz és üdítőital termékekkel bővítené a dohányboltban forgalmazható áruk körét.

A fenti érdemi módosítás mellett arra is szükség van, hogy – a termékkör bővülésével – a dohányboltban folytatható kereskedelmi tevékenységre vonatkozó bejelentési/engedélyezési szabályok pontosítása megtörténjen.

A javaslat célja továbbá két újabb átmeneti, de az ellátás biztonsága, továbbá a jövedékiadó-bevételek zavartalan befolyása miatt fontos rendelkezés beiktatása is a Dohánytörvénybe. Az egyik megteremti annak a lehetőségét, hogy – amennyiben a dohányboltra vonatkozó engedéllyel a jogosult már rendelkezik – a jogosult akár 2013. május 1-jét követően is megnyithassa a dohányboltját annak érdekében, hogy a fogyasztók megismerhessék azt. A másik ilyen rendelkezés pedig biztosítja azt, hogy azok a kiskereskedők se szenvedjenek kárt, illetve ne utasítsák vissza a dohánytermékek folyamatos vásárlását és értékesítését, akik a közeli jövőben hatályba lépő szabályok miatt már e termékek értékesítését nem folytathatják.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A Javaslát megteremti annak lehetőségét, hogy a dohányboltban – az eddig felsoroltakon túlmenően – szeszes ital, energiatital, kávé, üdítőital és ásványvíz, illetve újság, napilap, folyóirat és periodikus kiadvány is forgalmazható legyen.

A javaslat a szeszes ital, valamint az energiatital kapcsán utal ezeknek a külön törvényben rögzített pontos meghatározására.

A javaslat a kávé a mindennapok során általában fogyasztott, illetve vásárolt valamennyi formában elérhetővé kívánja tenni a dohányboltban: csomagolt kávéként (amely lehet pl. pörkölt, szemes, őrölt stb.), vagy éppen ital formájában (pl. akár helyben üzemeltetett automatából is). Ugyancsak ide értendő az ún. instant (azonnal oldódó) kávékivonat is.

A 2. §-hoz

A Dohánytörvény 25. § (7) bekezdése a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet kivette a kereskedelmi törvény hatálya alól (és így a bejelentésre/engedélyezésre vonatkozó szabályok sem vonatkoznak rá). A vámhatósági engedélyezésen túlmenően a korábban elfogadott rendelkezések szerint sem volt szükség arra, hogy önmagában a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet a jogosult a jegyzőnél bejelentse, illetve működési engedélyt kérjen.

Ugyanakkor e tevékenység mellett bővült az egyéb termékek forgalmazásának köre, amely miatt a kereskedelmi tevékenység folytatásának általános szabályai, és a dohányboltban folytatott kereskedelmi tevékenység közötti összhangot meg kell teremteni.

Ennek érdekében a javaslat kimondja: ha a dohánytermék-kiskereskedő a törvény által lehetővé tett egyéb termékeket is forgalmazni kívánja, úgy ehhez elég a vámhatóság felé bejelentést tennie; s az ezirányú tevékenységét ezt követően meg is kezdi. Mivel a rendelkezés dohányboltban folytatott értékesítésről szól, ezért eleve feltételezi, hogy a jogosult a dohányboltra vonatkozó vámhatósági engedéllyel (a 13. § szerint) rendelkezik.

Nincs szükség arra, hogy a kiskereskedő a jegyzőhöz is forduljon, viszont a vámhatóság a bejelentést megküldi a jegyzőnek annak érdekében, hogy a nyilvántartás egységes maradjon.

A 3. §-hoz

A rendelkezés célja annak biztosítása, hogy az új dohánytermék-kiskereskedelmi szabályok bevezetése még gördülékenyebben történjék. A nagykereskedők ugyanis jelezték, hogy azok a kiskereskedők, akik 2013. július 1-jét követően a tevékenységet nem folytathatják, esetleg már májustól nem rendelnek majd újabb dohányterméket, nehogy a készletük „beragadjon”. Ennek érdekében, hogy ettől ne kelljen tartaniuk, és ezáltal a jövedékiadó-bevételek is folyamatosan teljesüljenek, a rendelkezés egyrészt biztosítja, hogy 2013. július 16-ig a kiskereskedő még értékesíthesse a megmaradt készletét, másrészt visszavásárlási kötelezettséget ír elő a nagykereskedők részére a mégis megmaradt árukészletre.

A 4. §-hoz

Annak érdekében, hogy a koncessziós jogosultság leendő gyakorlója minél hamarabb piacra léphessen, szükséges annak biztosítása is, hogy – a vámhatóságtól már beszerzett, de csak 2013. július 1-től érvényes engedély birtokában – a dohányboltot már előzetesen is üzemeltetni lehessen. Ennek célja az, hogy az új piaci szereplőt, vagy a régi piaci szereplő ezen új értékesítési helyét a fogyasztók mihamarabb megismerhessék. Mivel az engedély – illetve a dohánybolt, amelyre az engedélyt kiadták – már létezik, de még nem érvényes (nem lehet az a Dohánytörvény vonatkozó passzusának 2013. július 1-jei hatálybalépését megelőzően), ezért ezen előzetes üzemeltetést egy külön a vámhatósághoz benyújtott bejelentést követően lehet megkezdeni.

A dohánybolt előzetes üzemeltetése során a dohányboltban csak azokat a termékeket lehet forgalmazni, amelyeket később – 2013. július 1-jét követően – is lehet majd.

A dohánybolt előzetes üzemeltetéséhez a kereskedelemről szóló törvényben meghatározott működési engedélyre nincs szükség (később pedig a 2013. július 1-től hatályba lépő, a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 1. §-ának rendelkezése miatt nincs).

Az 5. §-hoz

A 2013. évi adótörvények módosították a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény mozgóboltra vonatkozó szabályait, amelyet pontosítani szükséges. Mozgóboltból dohányterméket 2013. július 1-jét követően is csak a Nemzeti Dohánykereskedelmi Zrt., vagy az általa feljogosított kiskereskedő árusíthat.

A 6. §-hoz

A szakasz hatályba léptető rendelkezést tartalmaz.